

ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

І.В. Гладченко, М.О. Супрун, А.В. Висоцька

**СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ З ОБМЕЖЕНИМИ
РОЗУМОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В СУЧАСНОМУ
ОСВІТНЬОМУ ВИМІРІ**

КИЇВ 2014

Гладченко І.В. Соціалізація дитини з обмеженими розумовими можливостями в сучасному освітньому вимірі / Навчально-методичний посібник / І.В. Гладченко, М.О. Супрун, А.В. Висоцька, — К.: Інститут спеціальної педагогіки, 2014. — (8,0 др. арк.) — Режим доступу [<http://www.ispukr.org>]

У рукописі представлено авторський підхід стосовно розуміння проблем соціалізації та індивідуалізації дітей з обмеженими розумовими можливостями та сутнісні характеристики процесу їхнього соціального розвитку; узагальнено результати досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів з проблем соціального розвитку та формування особистості дітей з психофізичними порушеннями шляхом формування у них соціально-адаптивних умінь і навичок, життєвої і здоров'язберігаючих компетенцій; розглянуто умови, що сприяють соціалізації дітей, а також окремі причини соціальної дезадаптації; розкрито зв'язок процесу соціалізації, освітнього простору та соціокультурної ситуації, а також соціалізуючу функцію корекційно-освітнього простору як чинника соціального розвитку та становлення особистості учня з особливостями інтелектуального розвитку в умовах спеціальної установи; представлено способи організації та компоненти корекційно-освітнього середовища, в залежності від типу зв'язків і відносин, що становлять його структуру.

Продукція забезпечує підвищення якості освіти, розширення можливостей навчання та виховання дітей з розумовою відсталістю та сприяє поліпшенню результатів діяльності педагогічного колективу освітніх установ.

Адресовано науковцям, учителям, вихователям, психологам закладів спеціальної освіти, працівникам соціальної служби, студентам дефектологічних факультетів педагогічних університетів, аспірантам, всім, хто цікавиться проблемами соціалізації розумово відсталих дітей.

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ І. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ З ОБМЕЖЕНИМИ РОЗУМОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

1.1. Сутність процесу соціалізації особистості

(Ірина Гладченко)

1.2. Сутність понять «компетентість» та «компетенція»

(Ірина Гладченко)

1.3. Основні характеристики механізмів процесу ранньої соціалізації *(Ірина Гладченко)*

1.4. Із історії виникнення та розвитку корекційного навчання розумово відсталих дітей – основи їхньої соціалізації *(Микола Супрун)*

1.5. Нормативно-правове забезпечення освіти дітей з порушеннями психофізичного розвитку *(Микола Супрун)*

Розділ ІІ. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ІЗ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ ДОПОМІЖНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

2.1. Соціалізація учня спеціального закладу освіти як головна ідея його корекційного навчально-виховного процесу *(Микола Супрун)*

2.2. Особистість педагога-дефектолога – запорука успіху в питаннях вирішення завдань соціалізації вихованців спеціального закладу освіти *(Микола Супрун)*

2.3. Корекційно-освітній простір як фактор соціалізації особистості учня з ППР *(Ірина Гладченко)*

2.4. Учнівське самоврядування в загальній та спеціальній педагогіці *(Микола Супрун)*

Розділ ІІІ. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ШКОЛЯРІВ 3

ОБМЕЖЕНИМИ РОЗУМОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ *(Алла Висоцька)*

3.1. Особливості виховання дітей із порушеннями психофізичного розвитку.

3.2. Оптимізація процесу соціальної адаптації та інтеграції в соціум дітей з особливостями психофізичного розвитку.

3.3. Методичне забезпечення процесу виховання школярів з обмеженими розумовими можливостями.

3.3.1. Організація виховного процесу в групі.

3.3.2. Методика проведення корекційно-виховних занять

3.3.3. Методика корекційно-виховної роботи з формування особистісних якостей учнів

Розділ IV. РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ ПІДЛІТКІВ ІЗ ОСОБЛИВОСТЯМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ *(Микола Супрун)*

4.1. Із історії класифікації засуджених підлітків із особливостями розумового розвитку

4.2. Проблема навчання та виховання розумово відсталих підлітків в умовах виховної колонії (історико-педагогічний аспект)

4.3. Реалізація принципу ступеневості у підготовці курсантів закладів освіти пенітенціарного профілю до роботи із розумово відсталими засудженими підлітками

ВИСНОВКИ

ДОДАТКИ

Використання логічних блок-структур (ЛБС) у корекційно-виховному процесі допоміжної школи *(Микола Супрун)*

Тьюторство в аспекті ефективності корекційно-абілітаційної роботи з дітьми, що мають значну інтелектуальну та сенсомоторну недостатність

(Ірина Гладченко)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ